

ABEZÉDNİK ^{90/2}

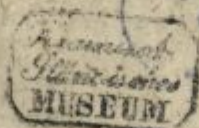
18

20000

Shole na Kmétih
v' zefárfskih kraljévih
Deshélah.

Buonik is Matij (L 431)

Veljá vèsan 5 kr.

V' Ljublani, 1818.

Na prodaj per Jurju Lihtu, bukvopródu, ino
sholfkimu bukvarniku.

a b d e é f g h i j k l lj m n

ABDEÉFGHIJ KLLjMN

a b d e é f g h i j k l lj m n

ABDEÉFGHIJ KLLjMN

nj o ó p r f fh s sh t u v z zh

NjOÓPR,S,Sh S Sh TUVZ Zh

nj o ó p r f fh s sh t u v z zh

NjOÓPR,S,Sb S Sb TUVZ Zh

f isgovóri kakör sad na drevésu.

s — — sad sa herbtani.

fh — — fhívamo mójfhkre:

sh — — shiva shena.

zh — — zhutim.

lj — — vólja, shèlja.

nj — — kónj, kánj na vinu.

a á à — — navada, vrát, brát.

e é è — — ne vém; odprém, vréme.

i í ì — — vídim, òim.

o ó ò — — od, Bóg, vòda.

u ú ù — — na kúpu vkùp.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.
20. 30. 40. 50. 60. 70. 80. 90. 100. 1000.

Slogovník.

i.

i	e	a	o	u
ji	je	ja	jo	ju
vi	ve	va	vo	vu
bi	be	ba	bo	bu
pi	pe	pa	po	pu
mi	me	ma	mo	mu
ni	ne	na	no	nu
li	le	la	lo	lu
ri	re	ra	ro	ru
di	de	da	do	du
ti	te	ta	to	tu
si	se	sa	so	su
shi	she	sha	sho	shu
fi	fe	fa	fo	fu
fhi	fhe	fha	fho	fhu
zi	ze	za	zo	zu
zhi	zhe	zha	zho	zhu

hi	he	ha	ho	hu
ki	ke	ka	ko	ku
gi	ge	ga	go	gu
2.				
i	e	a	o	u
ij	ej	aj	oj	uj
rij	vej	taj	boj	buj
div	lev	pav	nov	zhuv
piv	rev	kav	fov	ruv
rib	deb	gab	sob	ljub
sib	neb	shab	rob	rub
tip	zhep	šap	top	kup
fhip	zep	zhap	kop	lup
dim	nem	kam	dom	gum
sim	tem	sam	kom	fhlum
fin	len	kan	gon	fan
fhin	pen	ran	kon	vun
bil	del	shal	gol	ful
mil	bel	ral	bol	gul
dir	ber	gar	gor	buc
fir	zher	mar	bor	tur
dih	meh	bah	roh	duh
tih	veh	pah	voh	puh
mik	pek	lak	pok	buk
pik	tek	rak	lok	fhuk
mig	beg	mag	rog	lug
rig	leg	rag	nog	shug
sid	ded	kad	god	ljad
vid	fed	rad	hod	nud
pit	fhét	mat	kot	rut
shit	pet	tat	pot	zhut
gis	jes	kas	vos	mas

mis	ves	mas	kosh	vus
lish	resh /	lash	mosh	ljush
zhish	tesh	mash	nosh	kush
pis	lef	paf	bof	kuf
vis	zhef	gaf	nof	ruf
hish	lefh	pafh	kofh	push
misf	mefh	tafh	vofh	kufh
liz	tez	raz	koz	zuz
fiz	pez	paz	loz	kuz
lizh	rezh	lazzh	mozh	luzh
tizh	tez h	pazh	roz h	puzh

3.

vbi	vfe	vra	vdo	vku
vshi	vre	vla	vro	vnu
bli	ble	bla	blo	bla
bri	b're	bra	bro	bru
pri	p'le	pla	p'fo	plu
pti	p'he	pra	pro	pru
mli	mle	mna	mlo	—
mri	mne	mra	mno	—
lki	lne	lka	lko	lnu
lzi	lze	lza	lzo	lku
rdi	rde	rda	rdo	rdu
rvi	rve	rta	rfo	rvu
dvi	dve	dra	dro	dvu
dri	dle	dla	dlo	dru
tli	tle	tla	tlo	tmu
tri	tve	tma	tro	tru
sli	sle	sda	sbo	sbu
svi	sre	sma	svo	smu
shli	shre	shna	shlo	shru
shvi	shve	shra	shro	shmu

fli	fle	fla	flo	flu
fvi	fme	fra	fto	spu
fhti	fhve	fhta	fhno	fhtu
fhvi	fhle	fhta	fhno	fhtu
zri	zre	—	zlo	zmu
zvi	zve	—	zvo	—
zhli	zhme	zhla	zhlo	zhru
zhvi	zhre	zhva	zhro	—
fhzhi	fhzhe	fhzha*	fhzho	fhzhu
hri	hle	hka	hlo	hlu
hzhi	hme	hva	hro	hru
kni	kme	kra	klo	klu
kvi	kle	kma	kro	kru
gli	gne	gma	guo	glu
gri	gle	gra	glo	gru

4.

pisk	lesk	pask	vosk	lusk
risk	pesk	rask	losk	pusk
pisk	mest	maft	most	rust
list	pest	raft	roft	rusht
risht	mesht	basht	borft	—

5.

dvig	dveh	dvaj	dvor	—
dviz	dvezh	—	dvoj	—
tviz	tves	—	tvor	tvoj
svid	svem	svad	svol	svun
svin	sver	sval	svel	svus
svir	sves	svar	svon	svish
shvish	shvep	shval	shvok	—
shvin	shek	shven	shver	—
svin	sved	svak	svoj	svib

fvil	fvet	fvar	fvod	—
fvif	fvezh	fvat	fvit	—
fhvig	fhved	fhvaj	—	—
fhvir	fhverk	—	—	—
—	itven	itvar	itvor	—
zvil	zver	—	zvot	—
zvir	zvet	zvizh	—	—
—	—	hval	—	—
kvin	kved	kvak	kvok	kvar
kvifh	kvek	kvaf	kvan	—

6.

fmil	fmeh	fmaj	fmej	fmuk
fmizh	fmem	fmrad	fmol	fmuzh
fmet	fmert	fmrek	—	—
fhmig	fhmen	fhmat	—	fhmur
smik	smet	smak	smot	smus
smifh	smefh	smar	smozh	smuzh
shmik	shmel	shmah	shmoj	shmuk
zmir	zmer	zmak	zmok	—
zhmel	zhmer	zhmar	—	—
hmel	hmen	hmal	—	—
—	kmet	kmal	—	—
gmir	gmer	gmaj	gmah	—

7.

—	vnem	vnet	vnad	vnuk
—	mnog	mnosh	—	—
snik	sneb	snak	snot	snuz
snef	snam	snafh	snor	snor
shuid	shned	shnab	shnod	shnor
brig	bred	brad	brod	brum
bru	breg	braj	broj	brun

brin	bres	bran	bron	bruf
prid	pred	prag	prog	prút
prim	prek	pral	prot	pruk
prizh	prem	prask	proft	pruzh
fp rid	fp red	fp rash	fp rof	fp rud
—	mrem	mrak	mrov	fmrad
vmrim	mren	mresh	mras	fmrek
drin	dreg	drag	drob	drug
drift	drem	dram	drog	drush
sdrizh	sdret	sdrash	sdrob	sdrus
trin	treb	trab	trob	trud
tris	trep	trak	troh	trup
triz	trefk	trav	trot	trum
ftrig	ftreh	ftrah	ftrok	ftrun
ftrish	ftrel	ftran	ftrop	ftrup
ftrin	ftreg	ftrad	ftroj	ftrug
srib	srel	srak	sroz h	sruzh
srin	sresh	srav	srov	sruj
shrit	shreb	shrel	shrem	—
frim	freb	frab	from	frut
fred	frenj	frag	frov	frak
fhrib	fhret	fh rav	fhrok	fhron
fhtrig	fh trem	fhtraf	fhtrak	fhruk
fhtriz	fh tren	fhtrik	fhtram	fhtrav
zvri	zvrem	zverz h	zvro	—
zhred	zhrep	zhres	zhresh	zhrev
gris	gred	grab	grob	grud
griv	greh	grad	grod	grum
grizh	grem	grah	gros	grul
sgris	sgresh	sgrah	sgrej	sgrud
hrib	hreb	hram	hrom	hrup
hrig	hrep	hraft	hrov	hrush

f-hrip	f-hren	f-bran	—	f-hrust
krik	kred	krad	krog	kruh
krish	kreg	kraj	krog	krul
kriv	krel	kralj	krov	krug
fkrinj	fkrev	fkrat	fkrosh	fkrun
fkriv	fkreg	fkrak	fkip	fkrush
fhkrii	fhkreb	fhkrat	fhkrop	—
fhkrip	fhkrii	—	—	—

8.

fkiid	fkerb	fkiad	fkiok	fkiub
fkih	fkerl	fkiak	fkiop	fkiuh
fkiif	fkerzh	fkiak	fkiok	fkiop
fhkil	fhkerb	fhkar	fhkod	fhkud
fhkit	fhkert	fhkat	fhkof	fhkup
fpim	fpék	fpah	fpod	fpust
fpif	fpét	fpazh	fpol	fpuzh
fpit	fpézh	fpal	fpom	fpul
fhpil	fhpeg	fhpan	fhpog	fhpunt
fhpiish	fhpeh	fhpel	fhpor	fhpag
ftik	fteb	ftan	ftog	ftud
ftilk	ften	ftar	ftol	ftur
ftir	fterd	ftat	ftop	ftorsh
fhtrib	fhtej	fhfab	fhfor	fhfol
fhfir	fhferk	fhfat	fhfok	fhfuk
fhfir	fhfek	fhfaz	fhfou	fhfup

9.

Ab	abo	abot	abota
Be	bet	bete	beteg
Da	dal	dale	dalezh
En	ena	enak	enaki
Fa	fan	fant	fanta

Go	gol	golo	golob
Hi	him	himb	himba
If	ifk	ifka	ifkal
Ja	jav	javo	javor
Ko	kol	koio	kolar
La	lab	labu	labúd
Me	meš	mest	mesto
Na	nar	naro	narod
Or	ore	oreh	orébi
Pa	pam	pame	pamet
Ro	rom	roma	rómar
Su	fush	fushe	fushez
Šha	fhap	fhape	fhapel
Ško	fkop	fkope	fkopez
Šla	flav	flavi	flavizh
Šmo	fmoj	fmojk	fmojka
Šno	fnosh	fnoshe	fnoshet
Špo	fpov	fpove	fpoved
Šra	fraj	frajz	frajza
Šta	ftav	ftave	ftavek
Šve	fvez	fvezha	fvezhar
Ša	sak	sako	sakon
Sha	shal	shalo	shalost
Ta	tab	tabo	tabor
Va	vaj	vaje	vajet
Ur	urb	urba	urbaf
Za	zar	zara	zarar
Zhe	zhen	zhenzh	zhenzha
Zhlo	zhlov	zhlove	zhlovek

10.

Đálja	kralj	ljubim	ljina
Ljudjé	ljukna	ljuzh	mólji

Shelja	veljám	veselje	volja
Anjovez	banja	brauje	brínje
Dinja	djanje	drénj	fánj
Gnját	gonjázh	kánja	kónj
Kodúnje	lòzanj	ménjam	ná - nj
Pánj	njiva	rinjam	fanje
Sénj	fpanje	shanjem	fhinjek
Shpranja	fuknja	frénja	terdnjáva
Ťernje	fkrínja	zinj	zunja.

II.

Ló ka	kmet	ter pesh	jaj za
Ognj	fko bez	ko pazh	Jo ab
shvé zhi ti	láj na	síd	no vi
rib nik	dvé ma		

Ker va ví ti shu ga ti E va le ta ti
 fte klé ni za vé ro va ti mú lji ti modri já ni ti
 v fshzhè ni ti pó ka ti ta za tláv nik
 v stav la ti fe fhker biz kljun bí ti
 mói zha ti v la fto v ka ker hek tízh
 fhi pa ti

Vrá zhi ali sdra vív zi ti fha ti sem lja
 te kózh vujs da gros no o tòk
 fé shen po manj ka nje ki ba ti réd
 ter ga ti slog ih ti ti fe bó ben
 ftriz fli va shver go lé ti

Ne sha Al breht Díe trih
 Saj frid Pan griz Te kla
 ze pe tá ti pú ka ti mo ta ti
 no go ví ze ban dúr

Sa spa ti is bu di ti fe de la ti
 zu kre ni kruh ru ti za zer kvé ni só men
 ov se ní za ròj mol zhézh
 ja der no ne pri jas no
 vos no ko ló vó je já bla na
 zhef'h no va ko shí za vé san ka ne po korn
 ú ka she l'n pre o bil no

12.

Gla va, laf, zhe lo, fàn ze.

O zhi, o ber vi, tri páv ni za, véj ze.
 U hó, mé zha, li ze, nóf, nof ní za.
 U fta, shna bli, sgor ni shna bel, spod ni
 shna bel, so bjé, jè sik, ne bo, shré lo.

Bra del, bra da, v rat, tíl nik.

Per fi, ré bro, her bet, herb tá niz,
 ple zhe.

Shlí zhi za, tre buh, pó pek, lá kot nik,
 léd, kovk.

Paf du ha, ko mólz, ra ma, ro ka,
 pá viz, perft, nòh ti, dlàn, péft.

Sád ni za, fteg no, ko lé no, pi fhal,
 mé zha, glesh no.

Nò ga, pè ta, nart, pod plát, perft.

Ko sha, me fo, kóft hru fta viz, mi sh-
 ka, kí ta, shi la, krí, fmerk.

Mush gá ni, plju zha, fer ze, she ló dez,
 v ra ni za, jè trã, zhe vó, pé zhi za.

Şe dím, fe na flá njam, ſto jím, tē-
zhem, ſka zhem.

Şe sa dé nem, fe ſpod tak nem, pa-
dem, le ſhím.

Şe mi sdé ha, drém lem, sa ſpím,
ſmer zbím, fe mi ſá nja.

Şe is bu dím, fe slé zam, v ſta nem,
fe ob lé zhem, po klék nem, mó lim.

Kó ſim a li ſaj ter kvam, grém v' ſho-
lo, fe u zhím, pri dem is ſho le, i grám,
v pi jem, ſka zhem, kram ljám, ſhvish-
gam, sa pò jem.

Şim lá zhen, jém. Şim shé jin, pi jem.
Go vo rím, per po ve du jem, kaj de lam,
po zhi jem.

Hi ſha, hiſh ne duri, vè ſha, kév der,
ſhtén ge a li gré di, ſta ní za, zhúm na ta,
a li kam ra, ſté ne ók ni, -móſt; ku hi-
nja, kú hi na hram ba, pézh, og njí ſhe,
dím nik, iſ pa a li djí le, ſtré ha, v ſtrá nik.

Po hiſh je: mi ſa, klóp, ſtòl, pré dal-
nik a li ko ſten, o ma ra, ſkri nja, pré-
dal, jáſh ka, pó ſtel nik, jer baſ, po lí za.

Po miſ je: pert, ſklé da, plò ſhíz, ſol-
ní za, ſhli za, nõsh, ví li ze.

Ku hinj ſka po ſo da: kò tel, pòn va,
trí nog, róſh, piſ ker, ſklé da, plo zha, to-
rí lo a li mo rav ſhi za, kó ſa, pe njí la,

kú hov ní za, plòh, def ka, fkléd nik, kó-
bel, mó zhi ní pré dal nik.

Kre fà va: kre sí lo, kre sív ní ka men,
trót, shve pléu ka, ljuzh, tref ka,
der va, gré bla, bur kle, klé she.

I fkra, ognj, pljà me, dìm, shar jav-
za, ógel, pe pél.

O bla zhi lo in o bú ta lo; klo buk, ka-
pa, ru ta, fraj za, pod lék liz. kam shó-
la, suk nja, hlá zhe, no go ví ze, pod vés,
zhév li, sa pán kle, av ba a li zhe pez
a li sa ví já zha, ru ta, bir tah a li pred-
pas.

Suk nja, v rát, stan, ftra ní, ro ká ví,
ví há li, gum bí a li pùz ki, gúm bni ze,
vár shet, gu bé, shiv, rób, pert, fuk no,
pod lé ka a li pod lá ka.

Po stel ní na: pod gláv ní za, kó ter,
rju ha, bla sí na, flám ní za.

Ške den, gum no a li pòd, shít ní za,
fe ní za.

Hlév: gá re, ja fli, ko rí to, klaj ní kòsh,
ko pázh, gnoj ne ví le, ne sí lo, gnoj ní-
kùp, gnoj ní za.

Ko lár ní za; vós, o jé, vaga, óf, ko lé fa,
fó ra, lég nar ji, pol sa, ro zhi za, loj tra,
ter ta, def ka, sherd, sa vór ní za, zo kla.

Plug a li der vó, o plàs, fte briz, ro:

zhí za, gré del, le mesh, zher tá lo, def-
ka, ot ka, pri je mád.

Brá na, bra ní she, so bjé.

Kónj fka v pré ga: vujs da, ber sda,
pod pró ga, ko māt, ftra ni ze, shí li, vá-
jet a li po vó dez.

Šed lo, pod vámp ni za, pod rép ni za,
ftré mén, oj ftró ga, bízh.

Vo lóv fka v pré ga: jarm a li ji go,
gó shi.

Shi ví na: kra va, te le, vol, bík.

Kónj, she bé, ò sel.

Ov za, ja gne, lét nik, ò ven.

Kò sa, kò sel, kòs le.

Švi nja, pre sé, fpom la dá niz, mer ja fiz.

Pe rut ní na: ko kofh a li ku ra, pe tá-
lin, pí shé a li pí shi ka.

Góf, góf ják, góf ka.

Ra za, ráz man, rá zhi za.

Go lo bí za, go lób, go ló bi zhi.

13.

Kra ve in vol mú ka jo, bík rjó ve.
Shé bez ras ga tá. Ó sel rí ga. Ov za
be ké zhe. Ko sa me ke tá. Pre shí zhi
krú li jo. Púte ko ko tá jo. Pe te lin po

je. Gof ga ga. Go lób grú lji. Mazh ka
njáv ka. Peí lá ja. V ía ka shi val se
dru gazh gla lí.

Šli šhim s' vu šhé smi. Bi je e na, dve,
tri do dva naj stih. Svo ní se s' svon mí.
Go vo ri ti. fli šhim. O tro ka fli šhim
vé ka ti. Ma ti kli zhe jo.

Vi dim s' ozh mí. Na vert glé dam.
Go šháv ke so ru dé zhe. Ljim ba rji bó li.
Svòn zhí ki so mó dri a li pla vi. Sla-
tén ze ino sla tí ze ru mè ne. Tra va je
se lè na. Mój klo búk zhern.

Du ham s' nó sam. Mo dre vi jó li ze,
kljín zi, ino druge ro she a li zvet lí ze
le pó di fhé. Pí ía ne tul pe ne di fhé,
v írá ník smer dí.

Po ku šham s' vušt mi. Ja go de ino
zhésh nje so slad ke. Se lé ne já bel ka
kif le. V ía ka jéd jé druge zé ne.

Zhu tim po v ših vu dih. V' peršt sim
se v ré sal, šklé lo me je. S' gla vo tim
ter zhi l, bo lé lo me je. V' ognj sim sé-
gel, spē klo me je. Šon ze fi ja, mi je
tò plo. Mras je, sé be me.

Ne po kó jin sim. S' ro ka mi fi ji grám.
S' no ga mi šbu mím. O sí ram se. Šhe-
pe tám. Ni mi mar, kar Gof pod-vu zhe-
ník pra vi jo. V prá šhan ne vém od go-

vo ri ti. Gof pod-vu zhe ník me bi stro po-
glé da jo. O kré ga jo me. V tíh nem. O zhí
ver shem po se bi. Ru de zha me prèj de,
fram me je.

Ti ho se dí m. V' buk ve glé dam. Glé-
dam, kar Go spod-vu zhe ník ka she jo,
po slu sham, kar pra vi jo. Mer kam, kaj
v pra sha jo. Sa lo se jim od ré shem. Gof-
pod-vu zhe ník me pri jas no po gle da jo.
Re zhe jo mi: prid no si po slu shal. V-
shézh mi je, de me po hva li jo.

Ma ti me kám posh le jo. Ur no grém.
O zhe mi po kaj re kò. Há tro per nè sem.

Ma ti pra vi jo: O trok spí. Ti ho sim,
de ga ne sbudím. Ber sh sto rím, kar mi
sta ri shi v ka she jo. Po korn sim. To je
sta ri sham v shézh. Ra di me i ma jo. Mi
da jo ve li ko do bri ga. Shé so do bri sta-
ri shi!

18.

Kruh jém rad. Kru ha ma te re pro sim,
ko si zhik mi ga v ré she jo.

Ma ti is mó ke te stó v mé si jo, is te
sta de la jo hlé be, spe zhé jo jih v' pè zhi.

Po pé ki kru ha ne da ja jo ma ti ra di.
Po sta ra ni je bol sdrav.

Ma ti kra vo ino ko so po mól se jo;
mlé ko da ja te v' sók.

Mlé ko, zhe ka ke dní sto jí, se sa se
de, ino skí fa. Tu di kí lo mlé ko je
do bro, zhe se kru ha va-nj po dro bí.

Ma ti mlé ka per sta vi jo, de se sa grí-se. Is sa grí se ni ga mlé ka je do bra fku ta a li mó hat, ma she na kruh se.

Is smé ta ne se pu ter mè te. Pi nje ni. ga mlé ka do bím. Pa do bro vè sti le mo rem.

Ma ti ne rá di pu ter na kruh ma she-jo. V' ma flo mo re jo pu ter po ku ha ti, de ku ho sa blju je jo.

Ma ti sdaj zher ni sók ku ha jo, sdaj jezh mén ko, sdaj grá hov ko, sdaj presh-gánj ko, ká ki mlé zhen sók, a li pod-mét ke, dan si kaj, ju tri kaj.

Ma ti ku ha jo ki flo sé lje, ki flo ré-po, tu di o pré sno ré po ino ko rè nje, se lé ni ino mó dri ví hrot, grah, le zho, pod'sém li ze a li kaj druge pòlj shi ne.

Dan si o pol dne so zmò ki, ju tri re-sá ni, po ju tri sh nim bún zel ni, sval ki, krá pi, shgán zi, a li ka ka dru ga mozha na ta jéd. Shé jih ma ti do bre ku ha jo.

V zha si je me fá kak shin kóf na per-ku hi; go vé di ne, sve njí ne kaj pre ka-jè ni ga me fá, pazh tu di klo bá fá, ker-va ví za, ru dé zha klo bá fá, jé ter ni za.

Ob kòsh nji, shét vi ino brát vi ma ti kaj bó lji ga ku ha jo, tu di ob ne dè-ljih ino prá s ni kih, zhe se je prid no fko si té den dé la lo.

V fa ki dan fker bé ma ti, de kaj jé sti do bi mò. Ne mo gli bi shi vé ti bres je di. Moj ti zhi k un dan je po gjí níl, ker mu nizh jé sti ni fim dal.

19.

Ma ti glé da jo, de klá je shi ví na do bí, po tri krat na dan, sju traj, o pol dne ino své zher.

Kra ve je dó tra vo ino mér vo is gár. Slo mól se jo po tlej, ino te lé ta i ma jo.

Mla do tè le do bí ré san ze ino o tá ve v' ja fli. Od rá fha, ino je kra va.

Ov ze vé zhi dél s' zhé do ho di jo. Ov zhár jih na pa fho shè ne. Ma ti mu pásh njo pla zhu je jo.

Ov ze i ma jo jag ne ta, ino vóv na jim ra fe. Vov na se jim s' fhkár ja mi o strí she, she ble ke tá jo !

Vò li sne dó ve lí ko klá je. Plug vó li vlá zhi jo, ino só la vo si jo. Ko jih sa kó le jo, je go vé je me só.

Pre shí zhi do bí va jo po mjí v' ko ri to. Pre sí ze i ma jo mla f ze, po fhti ri, pet, fhéft, ino fhe vezh.

Pre sí za, ko je de bé la, se sa kó le. Me so, bòh ino klo bá se so. Shé se gód la per lé ga !

Ma ti ras pu sté bòh, de ma sti do bi.

mò. O zvr ki so pre mást ni, kdor se po-njih na pi je, sbo lji.

Me fá na fo lé ma ti. Ne kaj zha fa po tlej ga v' dím nik a li nad i sté je pre-ka jat o bé si jo. Šu ho me só do bi mò.

Šu ho me so se da hra ni ti, tu di su-he klo bá se. Dol go zha fa sdá jo. Kaj na sé lji je v se sko si.

Ku re, ra ze, go sí ser nje sób le jo. Go sí da ja jo pér je ino mah v' pér ni ze, tu di pí ne pe ré fa.

Na sve ti ga Mar tí na dan góf sa ko-le jo, o fku bi jo, ino jo spe zhè jo. Tu di jes do bím po ku si ti gó sje pe zhén ke kak kólh zhik.

Do ma zha pe rut ní na jaj za nè se. Jaj-za so v' méh ko a li v' ter do kú ha ne do bre, tu di v' ma flo v bí te, ino pra-vi se jim jajzh mik ta kim.

Ne kaj jajz se ko kó fham ino go sém na fá dí. Is va ljé se pi she ta, rá zhi ze ino góf ke.

20.

Šo mati shival okládli ino dokuhali, dé-lajo kaj drujiga.

Po jedi pomijejo skléde, piskre ino plòsh-zhike do zhístiga, de jih je spet sajtro v' roke vseti.

Kòtel otárejo, ino látvize in golído do

zhiftiga popláknejo , de se staro mleko v' njih ne škífa.

Pomíto posódo fkerbno spravíjo vsako na svoje mesto , de se je kaj ne pobije , ino de je kak druži krat prézej per rokah.

Isplakovati ino pomívati lohka materi pomagam, lónze pernafham ino odnafham. Pa varovati morem, de mi nizh is rók ne vjíde.

Mater veseljí de jim kaj pomórem. Préd opráviyo, ali kaj drujiga delajo tazhaf.

Mati obnósheno perílo pregledajo, frajze, rjuhe, birtáhe; sahíjejo jih, kár je rasterganiga.

Sapáhnejo nogovíze, semtértje vstáviyo kako sáplato, zhe je kje ljukna. Na tanjko fkerbé, de sazéljo, zhe je kaj húdiga.

Varoval se bom tóljkanj rastergati, ino jim smiraj dajati opravití. Tudi gerdo je, zhe taki rastergan ino zúnjast hódim.

Mati fkerbé, de se vmásano perílo spet ofnashi. S' lugam ga popárijo, s' mjílam ga menzájo, ino v' zhisti vodi speró.

Oprano perílo rasobéfiyo fushit. Jes ga várijem lohka, de se ga nizh ne odkráde.

Vsako nedéljo dobím frajzo po perílu, vzhasi bélo rjuho. Zherstvo je to, ino vfo neshago is shivóta pobère. Sdravo je.

Po simi mati terdno lanéno ali konòpno
predívo prédejo. Jes préjo is vreténa mo-
tam ino v' klobzhizhe svijam.

Vzhasi mati préjo v' dve níti sukajo.
Zvirn ali súkanz je to, shíva ali vési se
s' njim. Tudi meni shivajo mati. Súkanz
v' shtréne sa to jim bom motal.

Klobzhízhí se tkavzu v' platno podélati
dadó. Veséli so mati, zhe je lepó platno.
Plazhajo mu tkávshino.

Platno od kónza je sívó. Operó, po-
trati ga rasprínajo, s' vodo ga kropé, ino
pušté ga de sonze ino ljuna na-nj líja. Ta-
ko lè se platno béli.

Is platna se frajze, birtahí ali perpási,
rute, rjuhe réshejo. Mati nit v' shivánj-
kino vuhó vdénejo, ino vrésleje f-shijejo.
Tudi jes dobím novo frajzo.

Is lanéniga súkanza ino is vovnate níti
mati s' jígلامي nove nogovíze vésiyo. Shé
snajo lepe sakljínke va-nje naréjati!

Shé so dobra mati. Vseskósi kaj noviga
omishlujejo, staríno zhedno operejo, po-
tergo ofhijejo, ino jo popravijo.

21.

Spomlád mati vert oglédajo. S' lopáto
podkopajo gnoj, rasrahlajo s' gráblami
parst, mnoge sémena vlejejo na-nj.

Na eno gredó vsejejo soláte, na eno gredó selja, na kako drugo korenja, víhrovta.

Zhebule vsadé, semttertje potáknejo rét-kve, kúmar, bôba, graha, ino vezh tazi-ga. Tako lê dobimô v' kúhinjo mnoge perkuhe ali opresnínæ.

Rad jém opresnínô. Vodo bom terdno v' shkropívnizi nosil, ino poljívati bom perpo-mogel, de sádesh poráše.

Ozhe popravijo plót. Kure in gosí se skos-nj músajo, séme ispergajo, mladi sá-desch isklújejo. Tudi hudobni otrozháji radi na vert lásijo.

Ozhe drévje oglédajo, ali se niso zher-vi v' pérje saprédi. Salégo jim oberó, préden gosénze is njé slésejo. List ino zvét bi objédle po drévju.

Ozhe skopájo jám semttertje v' tlà, dre-vésiz nasadé, ino spet koreníne s' párstjo sagernejo. Vpráshal jih bom, kdaj naj drevésiza saljívam, de pridno porástejo.

Na drévju rasejo zhéshnje, murve, ma-rélize, slíve, hrushke, jabuka, oréhi, zhéshple, breskve, neshple, ino drugo sadje. rad ga jém.

Tudi germi so, ki sladké jágode na-njih rasejo: málenzi, grósdizhe, kósmáto gros-dizhe, vínke jágode. Ozhéta bom prósil, de nektire tudi na vert sasadé.

Na njivo séjejo ozhe druge rezhi, ki jih jemo. Nekam vsejejo pihenize, nekam reshí, kam drugám jezhména, graha, lézhe, ovla ino taziga vèzh.

Po njívi gòri ino dólj gredó s' drevé-fam, ino s' zhertalam semljo tergajo. Brasde povlézhejo s' bráno, de séme dobro pod semljo pride.

Zhe je sonze, ino tòpel desh, séme lepo uno selèno pogánja. Dekla ino sestra hó-dite po plevél na njivo. Shivini ga domú nóste

Kjer shíto prespéshno rase, mu ver-shízhe pershánjete. Zele breméma ga ne-féte domú. Dobra pizha je to kravam, slo mólsejo od njé.

Trava na trávníku se v' senó perhráni. Kadar doráse, kléplejo koso ozhe, de po vší váš pòje. Sjutraj sгодaj ga kofé travnik.

Opóldne mu sonze perpéka. Trava fah-ne, ino tuha je senó. Pográbijo ga. Ozhe ga sverhama na vos naloshé, ino popnó ga s' sherdjó.

Polne vjíle, kadar domú pridejo, ga nafajajo, ino v' senízo ga besájo. Po njemu pléshem po verhu, ino pomagám ga tlá-zhiti. She je veselje!

Šzabafama se seníza 'napólni, vfo simo krave ino vóli ga imajo dofti jéfti. Pa tudi dofti dobízhka nam déljajo.

23.

Kmalo po kófhnji nastópi shétuv. Ozhe najmejo shnjíz. V' resh jih pelajo. Šerpi fhumé, de jih je veselje!

Po reshi se gre nad pŕhenízo ino jèzhmen. Mej tem se grah ino lézha popúlji. Poŕlédnizh pride ovléna shétuv.

Dobre vólje so ljudjé, kadar je dofti shéti. Obilno kruha je sa vse léto. Tudi shnjíze si velíko pershánjejo.

Mati jim velíke skléde polne dobrih jedí poshilajo. Jes jim kruha ino mersle vode nóim, tudi kífliga ino pínjeniga mléka. Shé se poshivé!

Per povesovanju nóim prevéŕla sa njim. Pestí pomagam v' snópe perkladati. Ozhe jih stísnejo s' koljénam, ino s' kljínam perŕukajo.

Šnopje se naloshí, ino sverhama vosóve ga domú vósijo. Do verha poln je pozhaŕi fkedén *).

*) Na Nemŕhkimu nimajo kòselzóv. V' kopí-zah, ŕógeh, raglah ali kòpah posŕfhé shito, in domú ga svósijo v' fkedne.

Kmalo po šterneni sbětvi se travnik v' drugizh kosi. Posušěni travi se otáva sdaj pravi, nē senó.

Ob otávi so srěle šre hrpške ino flíve, zhešhple so lepo pláve, jabuka na drěvju ruméne ino rudězbe.

Ozhe vsamejo lojtro ino gredó na drevesa. Šádje otergajo. Da zhešar s' rokami ne morejo, l' prezěpam dolěshejo.

Zhešhple otrefajo. Orěhe otépajo. V' zajno poberatí ino v' hram nōšiti jih pomagam.

Dobro védel, ino terdno se bom vuzbíl. Kako jabuko vzhafi, kako hruškó, kako kopó zhešhpel ali orěhov sa málizo dobím.

Grosdje je le toljkaj maštno ino sladko. Kádav dosorí, grém tudi jes v' nógrad ino ga pomagam tergati. Veselje je o bratvi.

Varoval bom, de nobeniga grōsda pod pěrjam ne sgrešhím, de sóbleje postajal ne bom. Šhěšhko dobím šzer. Šmejajo se mi.

Po tergátvi is polja répo, podsemlize ino selje do zhištiga domu pošpravijo. Tudi šadíke ino kótení se pokopájo po vertu.

Sélje se rěshe na nōshih. Mati ga s' soljó ino kímíno potrésejo, ino ga tlašiti rezhejo. Vesel plěšhem po kadi ali po zhebru.

Mati tudi šrépe kifati dénejo. S' kame-nam jo obtěshajo, de voda našópi. Pre-

kisfe répnize vzhafi odsajmejo, ino perli-
jejo zhisfe vode.

24.

S' všim je dóm sdaj preskerblen, kar
nam je jedí tréba. Šhe derv na ogníšhe
v' kuho, ino sa kurjavo jih v' pézh potre-
bujemo.

Špómlád, kmalo ko je mogózhe, gre-
do v' léf ozhe. Hráštov posékajo, búkuv,
gábrov, brés ino drujiga líštoviga lesá.

Tudi smreke, borovze ino jéli ali hóje
podérajó. Zhérni léf se jim pravi. Hitrej-
ši gori od terdiga líštoviga lesá.

Ozhe déblam véje poshágajo. Beršt o-
kléštijo, ino ga v' bútarize podélajo.

Golji raskólejo s' kládnizo na poléna.
Polétje preleshé v' hosti, de se do dobriga
posušhé.

V' jéfen se derva sapóred domu vosijo.
Na dvoríšhu jih v' velíke skladavnize slo-
shé. Velíko derv pojíde skosi léto.

Vzhafi ozhe nekoljko derv rasshágajo,
ino na drobno jih raskólejo. V' kuhinjo
nošti jih pomagám, de mati s' njimi ku-
hajo ino vkúrijo.

Sdaj se mlazhva perzhné. Sgodej vsta-
jajo ozhe s' dershíno. Snópov namézhejo.
Po obeh stranéh pòda jih nasádé.

Mlatízhí vřhajo zépze nakvřřhko. Eden sa drugim oshřgaja. Tu ti pòje od poda: pika pòka, pika pòk.

Šěstra sa njimi hòdi. Nášad urno obra- zha, de se po drugi strani mláti. Tudi jes kmalo se hozhem tega navuzhřti.

Je vře omlázheno, potlej sběrajo dol- go flamo v' otěpe. S' lešenimi otepázhi jih ořmúkajo, de kaj klasja ali sernja na njih ne ostane.

Kraji flamo ográbijo po verhu. Širo s' metlo na kup smětějo. Na reshětih ga obravnájo, ino mu bíljke in kláse do zhiřti- ga iszhédijo.

Póřlednizh na vétternizo, shito vsřpajo. Koló góni kdo, de prah ino plěve letě. Okljěno sernje se sprědej tózhí, drobřřh sadej odpáda.

Ozhřřheno shito grě v' shitnizo. Vsako shito sesřujejo posebej, lěsem resh, tję přhenřzo, kam drugam òves, jězhmen, grah, lězho.

Vzhasi shita kake vrězhe ali shakle nagrábijo. V' mljřn ga pelájo, Med dvema kamenama se v' móko poměle.

Is reshř se móka sa domázhi kruh měle, is přhenřze je běla moka sa shém- le, resáne, zmóke ino druge mozhnate jedř. Mljřnar svojo mlěvřřhino dobř.

Sbito, kar ga ostaja, vosijo ozbe v' mesto na terg. Mljinarji ino péki jim sa-nj dnarjov ponúdijsa.

Ozbe, zbe jim je prav, dnarje vsamejo, ino dajo jim sbita sa sa-nje. Temu se pravi, sbito prodajo, ino uni jim ga pekúpijo.

Ozbe dnarje obernejo, de drujib potrebnih rezbi sa nje nakupijo. To pot kupijo nov klobúk per klobzbarju.

Kak drujikrat kupijo nekaj vátlov perta ali sukna.

Pertar ino suknár jib is vóvne tkáta. Krajzbar naredi novo oblazbilo is njib.

Gumbi ali púzki na súknjo in kamsbólo se per gumbarju dobójo, sapénkle per sapénklarju.

Nogoviz, vésenih ino tkánih je dobíti per nogovizbarju.

Kosínáte kape déla kersnár. Ferbóvno sa klazbe ino rokovize stroji jérbar is kosin, fernin ino jelenin.

Podpláte pod zbévale stroji úsinar is krav

jib, volovskih ino konjskih kósh. Urbase ali narte dela is telétin.

Zbéular ali jbkórnar jib vresuje, ino dela zbéule ali jbkórne is njib.

Do zeliga oblazbila je mnósiga potreha. Kdò dela to, kdò uno. Takim ljudém se rokodéli pravi.

Drugi rokodéli so, de bišbe stávijo, ino po-bišbje déljajo. Sidárji is kámenja ino ápna si-dóve sidajo.

Sténar ali zimperman stavi vóder na-nje. Prékle perbija, ino s' škódlizami jib pokrije. Is blódog séka prage, ino grédnize ali stopnize v' grédi ali shténgé.

Skrinjar škíbla deske. Dúvi déta, ino pòd vlosbi. Skrinje, omare, mise, klopi ino stole navéja.

Steklár ali glásbar ókna vdeluje. Kljuzbáv-nizbar déla kljuzbávnize is sbelesá, narbe, klju-ke ino pábe per durib, tudi kljuzbe, de se odpira ino sapira.

Lonzbár stavi lonzbénò pézb; is jila na-

pravla mnogo lonžbeno posódo: sklède, plò-
sbizbe, piškre, lonze in verzbe.

Sòdar nabija leséno posódo: vèdre ali
koble, golide, sòde ino kádi ali zbebre. Zinjar
dela mnogno posódo is zinja; kotlár is
mjéda ali kotlovine.

Drúgi rokodéli perpravljajo sbe drugo po-
bišbno ino domazbiško oróduje. Kolár dela kòla,
tazbke, pluge ino brane. Kovázb okuje koléša
ino ofi, kuje kónje.

Sedlár naréja sedla, komáta ino vprèsbno
jerménje. Vervar dela is konopnine vervi,
motóse ino bizbe. Sitar perpravla sita, re-
šbetár rešbèta.

Sbe drugi rokodeli so. Vsaki svojiga uka
dela naréjajo. Vuzbili so se na nje, de jim
od rók grè delo.

Veliko salóge nadélajo, de se, zbe zbesa
smanjka, kmalo per njib lohka dobi, ali pa
tudi omisli se per njib.

Ozbe le glédajo, de jim stèrni ali sbita,
pšbenize, resbi, ovsa ino takšbiniga, oštaja, de

is njega dnarje isküpijo. Sa dnar se küpi lobka vse drugo.

Mati perbranjujejo jajz, putra, masla ino sädja. Telëta redé, prajze, risbänze, räzbize ino göske, de imajo kaj prodati.

Domá naj snémo vse te rezbi, bosbjäka ne dobimo. Nizb drujib potrëb bi si ne mögli omisliti.

Jes smiraj kaj na se potrebujem. Druge rezbi, ki jib per rokodëlih starisbi kupujejo, sadënejo meni tudi.

Torej varovati morem. Ne bom toljkrat mater kruba, ino putra ali na-nj medü, ali kaj taziga prosil, de bodo prodati vezb imeli.

Vse lëto starisbi delajo, de omislijo, kar vsiga v' sbivesb potrebujemo. Torej tudi jes se morem pozbasi dela pervajati.

Sbivino rediti lë, ino polje obdelävat; jim lobka pomagam, de vezb sräse, de bodo vezb prodati imeli starisbi.

V U K

zherke sposnávati, slógo-
vati ino brati.

1. Isrèzi gladko vřledno zherko,
de se prezej lohka od drujih ras-
lózhi.

Sosebno glej na te lè zherke:
a, o, u; é, è; ó, ò; v, b, p;
d, t; g, k, n m; s, f; sh, fh;
z, zh, fzh.

2. Je foglâfnik med dvéma glâf-
nikama, ga jèmli k' naflédnimu
slógu, postavim: ma ti, mi sa, hu-
dò ba.

2. Sta sapored dva glàsnika, jemli posledniga k' prihodnimu slogu: Mo ab, po o bil fham.

4. Sta dva ali je vezh soglàsnikov mej dvema glàsnikama, jemli sadniga k' naslednimu slogu: mer-va, mert vi, drush ba.

5. Soglàsniki vender, ktiri se od konza besedi lohka snidejo, tudi v' frédi vkup ostajajo, ino jemló se k' prihodnimu slógu, postavim: se ftra, nem fhko.

6. Kakor je beseda sostávljena, se tudi rastavla, postavim: sa v-sé ti, ob há ja ti, po ftré shen, troh lív.

Nektire besede imajo preddévke v' sebi, postavim: is vi ra ti, sa

rod, pri hod, per tlí ko viz, od-
gna ti, pò rok, pre gre ha.

Dru ge besede imajo podévke,
postavim: mòsh ki, shlízh nik,
shen fka, mlad oft, hva lesh nost.

